

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2013

981/2013

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 6 luvun 10 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 31 luvun 4 ja 9 §,
muutetaan 1 luvun 1 §:n 3 momentti, 2 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentti sekä 6 §:n 2 momentti, 4 luvun 5 §:n 3 momentti, 5 luvun 7 §:n 2 momentti, 6 luvun otsikko, 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 5 momentti, 8 § ja sen edellä oleva väliotsikko ja 9—11 §, 8 luvun 24 §:n 1 kohta, 27 § ja 29 §:n otsikko, johdantokappale sekä 1 kohta, 19 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohta, 20 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohta, 26 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohta, 2 §:n 3 momentti, 3—5 §, 6 §:n 1 momentin 4 kohta, 7 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti ja 22 §, 29 luvun 4 §:n 1, 5 ja 6 kohta ja 5 §:n 1 momentin 5 kohta ja 31 luvun 5 §:n 1 momentti ja 6—8 §,
sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 5 §:n 3 momentti laissa 211/2009, 5 luvun 7 §:n 2 momentti laissa 587/2009, 19 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohta ja 20 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 982/2011 sekä 26 luvun 2 §:n 3 momentti ja 29 luvun 5 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 893/2008, sekä
lisätään 1 lukuun uusi 16 a §, 2 lukuun 1 §:n edelle uusi väliotsikko, 6 lukuun 1 ja 2 §:n edelle uusi väliotsikko, uusi 12—22 § sekä 18 ja 21 §:n edelle uusi väliotsikko, 8 lukuun 1 §:n edelle uusi väliotsikko, 26 luvun 1 §:n 1 momenttiin uusi 8 a kohta, 26 lukuun uusi 2 a § sekä 31 lukuun uusi 7 a ja 7 b § seuraavasti:

1 luku

**Vakuutusyhtiön toiminnan keskeiset
periaatteet ja lain soveltaminen**

1 §

Soveltaminen

käynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (748/2012) tarkoitetulle säännellylle markkinalle.

16 a §

Suhteellisuusperiaate

Tämän lain säännöksiä on sovellettava ja vakuutusyhtiötä valvottava oikeassa suhteessa yhtiön liiketoimintaan liittyvien riskien laatuun ja laajuuteen nähden.

Yksityisen vakuutusyhtiön arvopapereita ei saa ottaa kaupankäynnin kohteiksi kaupan-

HE 83/2013
TaVM 28/2013
PeVL 24/2013
EV 146/2013

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen ja toimilupa*Perustaminen*

1 §

3 §

Toimiluvan hakeminen

Vakuutustoiminnan harjoittamiseen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa. Toimilupa annetaan vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa koskemaan vakuutusluokan osaa.

Toimilupahakemukseen on liitettävä:

- 1) toimintasuunnitelma;
- 2) 6 luvun 4 ja 5 §:n mukainen selvitys yhtiön hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta;
- 3) selvitys osakkaista ja takuuosuuden omistajista, joiden olisi tehtävä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja heidän omistussuuksistaan;
- 4) selvitys siitä, että yhtiö pystyy toimimaan 6 luvun mukaisen hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;
- 5) selvitys siitä, että vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen ennen toimiluvan myöntämistä;
- 6) selvitys tämän luvun 8 §:ssä tarkoitetuista mahdollisista merkittävistä sidonnaisuuksista.

6 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on annettava, jos:

- 1) aiotusta vakuutustoiminnasta ja vakuutusyhtiön 3 §:ssä tarkoitetuista toimintasuunnitelmasta ja osakkaista saadun selvityksen

perusteella voidaan arvioida vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita;

2) vakuutusyhtiön johto täyttää sille asetetut vaatimukset;

3) vakuutusyhtiön voidaan arvioida pystyvän toimimaan hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla;

4) vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen.

4 luku

Vakuutusyhtiön osakkuus, osakkeet ja takuuosuudet

5 §

Osakkeiden ja takuuosuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 4 §:ssä sekä 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

5 luku

Yhtiökokous

7 §

Äänimäärä vakuutusosakeyhtiössä

Osakkeenomistaja saa äänestää eri osakkeilla eri tavalla vakuutusyhtiössä, jonka osake on kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla (*pörssiyhtiö*), jollei yhtiöjärjestyksessä toisin mää-

rätä. Tällaisessa yhtiössä ei sovelleta 1 momentissa säädettyä rajoitusta asiamiehen oikeuteen edustaa useita osakkeenomistajia.

6 luku

Vakuutusyhtiön johto ja hallintojärjestelmä

Yleiset säännökset

1 §

Vakuutusyhtiön johto

2 §

3 §

Hallituksen jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtaja

Hallituksessa on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtajan valitsee hallitus, jollei hallitusta valittaessa ole päätetty toisin tai yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin. Puheenjohtajana ei saa toimia yhtiön toimitusjohtaja eikä 19 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko.

5 §

Toimitusjohtajaan ja tämän sijaiseen sovellettavat säännökset

Tämän luvun 19 §:ssä tarkoitettu yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko ei saa toimia vakuutusyhtiön toimitusjohtajana.

Hallintojärjestelmä

8 §

Yleiset hallintovaatimukset

Vakuutusyhtiöllä on oltava liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä hallintojärjestelmä, jossa vastuualueet on määriteltä

sekä jaettu ja erotettu toisistaan ja joka tekee mahdolliseksi terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen liiketoiminnassa sekä varmistaa tiedonkulun yhtiössä. Hallintojärjestelmän on täytettävä 9—20 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Vakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön johdon ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttämisen varmistamiseksi, sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta, sisäisestä tarkastuksesta, palkitsemisesta ja toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä, jos toimintoja ulkoistetaan. Toimintaperiaatteissa on selkeästi määriteltävä vastuut, tavoitteet, prosessit ja sovellettavat raportointimenettelyt.

Hallintojärjestelmä ja kirjalliset toimintaperiaatteet on pidettävä ajantasaisina, ja niitä on arvioitava säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa.

Vakuutusyhtiön on varmistettava toimintansa jatkuvuus ja toimintavarmuus. Tätä varten yhtiöllä on oltava jatkuvuussuunnitelma.

Vakuutusomistusyhteisöllä on oltava liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

9 §

Erityistä kelpoisuutta vaativat toiminnot

Vakuutusyhtiön hallituksen on määriteltävä yhtiön keskeiset toiminnot. Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden on oltava hyvämaineisia, ja heillä on oltava tehtävän vaatima ammatillinen pätevyys ja kokemus.

Mitä 4 §:n 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös näistä keskeisistä toiminnoista vastaaviin henkilöihin.

10 §

Riskienhallinta

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa yhtiöön kohdistuvien yksittäisten riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, mittaamisen, seurannan, hallinnan ja raportoinnin.

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallintastrategia, joka on linjassa yhtiön liiketoimintastrategian kanssa.

Riskienhallintajärjestelmän on katettava vähintään seuraavat osa-alueet:

- 1) vakuutusten myöntäminen;
- 2) myönnettyistä vakuutuksista johtuvien vastuiden merkitseminen vastuovelkaan;
- 3) varojen ja vastuiden hallinta;
- 4) sijoitukset, erityisesti johdannaiset ja niihin verrattavat sitoumukset;
- 5) maksuvalmius;
- 6) keskittymärisin hallinta;
- 7) operatiivisten riskien hallinta; ja
- 8) jälleenvakuutuksen järjestäminen ja muut riskienvähentämiskeinot.

11 §

Riskienhallintatoiminto

Vakuutusyhtiöllä on oltava riskienhallintatoiminto, joka on riippumaton riskejä ottavista toiminnoista.

Riskienhallintatoiminnon on:

- 1) avustettava hallitusta ja muita toimintoja tehokkaasti riskienhallinnan varmistamiseksi;
- 2) seurattava riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiön yleistä riskiprofiilia kokonaisuutena;
- 3) raportoitava riskeille altistumisesta ja neuvottava hallitusta riskienhallintaa koskevissa asioissa, kuten yhtiön liiketoimintastrategian valmistelussa, keskeisissä hankkeissa ja sijoituksissa;
- 4) tunnistettava ja arvioitava kehittyviä riskejä.

12 §

Riski- ja vakavaraisuusarvio

Osana riskienhallintaa vakuutusyhtiön on tehtävä yhtiön liiketoiminnan ja liiketoimintastrategian riski- ja vakavaraisuusarviointi seuraavilta osa-alueilta:

- 1) yhtiön kokonaisvakavaraisuuden tarve;
- 2) vastuovelkaa koskevien vaatimusten jatkuva noudattaminen;
- 3) 12 luvun mukaisten pääomavaatimusten jatkuva noudattaminen.

Vakuutusyhtiön on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu arvio säännöllisesti sekä viipymättä, jos yhtiön riskiprofiili on muuttunut merkittävästi.

Finanssivalvonta voi antaa luvan tehdä riski- ja vakavaraisuusarvion osana 26 luvussa tarkoitetun vakuutusryhmittymän tekemää riski- ja vakavaraisuusarviota.

Vakuutusyhtiön on raportoitava Finanssivalvonnalle riski- ja vakavaraisuusarvionsa tuloksista.

13 §

Asiakkaiden tunteminen

Vakuutusyhtiön on tunnettava asiakkaansa.

Vakuutusyhtiöllä on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla se voi arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä.

Asiakkaan tuntemisesta säädetään lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008).

14 §

Sisäinen valvonta

Vakuutusyhtiöllä on oltava sisäinen valvonta, joka kattaa yhtiön kirjanpidon, hallinnon, varainhoidon ja muut keskeiset toiminnot. Sisäiseen valvontaan kuuluu myös asianmukaisen raportoinnin varmistaminen yhtiön kaikilla organisaatiotasoilla.

Sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto. Toiminnon on myös arvioitava säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi yhtiössä tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä.

15 §

Sisäinen tarkastus

Vakuutusyhtiöllä on oltava sisäinen tarkastus, joka arvioi yhtiön sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyyttä ja tehokkuutta.

Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton yhtiön operatiivisesta toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen tuloksista ja toimen-

pidesuosituksista on vähintään kerran vuodessa raportoitava hallitukselle ja toimitusjohtajalle, joiden on päätettävä, mihin toimiin sisäisen tarkastuksen tulosten ja suositusten johdosta on ryhdyttävä, ja varmistettava, että nämä toimenpiteet toteutetaan.

16 §

Ulkoistaminen

Vakuutusyhtiö, joka on ulkoistanut toimintojaan tai tehtäviä, on ulkoistamisesta huolimatta vastuussa lain ja lakia alemmanasteisten säännösten ja määräysten mukaisista velvoitteista.

Keskeisiä toimintoja ja tehtäviä ei saa ulkoistaa tavalla, joka johtaa:

- 1) yhtiön hallintojärjestelmän laadun olennaiseen heikkenemiseen;
- 2) operatiivisen riskin kohtuuttomaan kasvamiseen;
- 3) Finanssivalvonnan valvontamahdollisuuksien heikkenemiseen; tai
- 4) vakuutuksenottajille, vakuutetuille ja korvauksensaajille tarjottavan palvelun heikkenemiseen.

Vakuutusyhtiön on etukäteen ilmoitettava Finanssivalvonnalle aikomuksestaan ulkoistaa keskeisiä toimintoja tai tehtäviä sekä ulkoistamista koskevista myöhemmistä merkittävistä muutoksista.

Keskeisen toiminnon tai tehtävän ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus.

17 §

Palkitsemisjärjestelmä

Vakuutusyhtiön palkitsemisjärjestelmän on oltava vakuutusyhtiön liiketoiminta- ja riskienhallintastrategian ja tavoitteiden mukainen sekä vastata yhtiön pitkän aikavälin etua.

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla sopu- soinnussa vakuutusyhtiön riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä. Palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa riskinottoon, joka ylittää yhtiön riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Palkitsemisjärjestelmällä on pyrittävä välttämään eturistiriitoja.

Aktuaaritoiminto ja vastuullinen vakuutusmatemaatikko

18 §

Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiössä on oltava aktuaaritoiminto.

Aktuaaritoiminnon tehtävänä on:

- 1) koordinoida vastuuvelan laskemista;
- 2) varmistaa vastuuvelan laskennan menetelmien ja mallien sekä vastuuvelan laskennassa tehtyjen oletusten asianmukaisuus;
- 3) arvioida vastuuvelan laskennassa käytettyjen tietojen riittävyttä ja laatua;
- 4) raportoida yhtiön hallitukselle vastuuvelan laskennan luotettavuudesta ja asianmukaisuudesta;
- 5) antaa yhtiön hallitukselle lausunto vakuutusyhtiön yleisestä vakuutuspolitiikasta;
- 6) antaa yhtiön hallitukselle lausunto jälleenvakuutusjärjestelyjen tarkoituksenmukaisuudesta;
- 7) osallistua 10 §:ssä tarkoitetun riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja 12 §:ssä tarkoitettuun riski- ja vakavaraisuusarvion laatimiseen.

Aktuaaritoiminnon on vähintään kerran vuodessa annettava hallitukselle raportti suoritustaan tehtävistä ja niiden tuloksista sekä mahdollisista puutteista ja suosituksista puutteiden korjaamiseksi.

Aktuaaritoiminto on annettava sellaisten henkilöiden hoidettavaksi, joilla on vakuutusyhtiön liiketoimintaan liittyviin riskeihin nähden riittävät tiedot vakuutus- ja finanssimatemaatikasta ja riittävä ammattipätevyys.

19 §

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko

Vakuutusyhtiöllä on oltava vastuullinen vakuutusmatemaatikko, jonka kelpoisuuden sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut 31 luvun 6 §:n nojalla tai jonka kelpoisuus on 31 luvun 7 §:n nojalla rinnastettavissa tähän.

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon ottamisesta ja eroamisesta on tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

20 §

*Vastuullisen vakuutusmatemaatikon
velvollisuudet ja tiedonsaantioikeus*

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävänä on huolehtia yhtiössä sovellettavien vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön vakuutusmaksujen ja vastuuvelan määräämistapa ja määrä täyttävät tämän lain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja lakisääteisiä vakuutuksia koskevien lakien sekä edellä mainittujen lakien nojalla annettujen asetusten ja Finanssivalvonnan määräysten mukaiset vaatimukset.

Vastuullisen vakuutusmatemaatikon on tehtävä riskienhallintaa ja sijoitustoimintaa varten yhtiön hallitukselle selvitys vastuuvelan luonteen ja tuottovaateen sekä vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpidon asettamista vaatimuksista sekä yhtiön vakuutusteknisten riskien hallinnan asianmukaisuudesta ottaen huomioon yhtiön toiminnan laatu ja laajuus.

Vastuullisella vakuutusmatemaatikolla on oikeus saada yhtiöltä käyttöönsä kaikki selvitykset ja tiedot, joita hän tarvitsee 1 ja 2 momenttien mukaisia tehtäviä suorittaessaan.

Jos vastuullinen vakuutusmatemaatikko havaitsee puutteita 1—3 momenteissa tarkoitetuissa asioissa, hänen on tehtävä yhtiön hallitukselle esitys asian tilan korjaamisesta. Vastuullisella vakuutusmatemaatikolla on oikeus saada tieto siitä, millaisiin toimiin hallitus on ryhtynyt hänen esityksensä johdosta.

Määräykset ja poikkeusluvut

21 §

Finanssivalvonnan määräyksen anto- ja valtuudet

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

1) 4 §:n 5 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista, joita sille on vakuutusyhtiöiden ja vakuutusomistusyhteisöjen hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan osalta toimitettava;

2) vakuutusomistusyhteisöjen 8 §:n 5 momentissa tarkoitettun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä;

3) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettun jatkuvuussuunnitelman sisällöstä sekä 10 §:ssä tarkoitettun riskienhallinnan ja 14 §:ssä tarkoitettun sisäisen valvonnan järjestämisestä;

4) 13 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua riskienhallinnasta;

5) 16 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkoistamisilmoituksesta.

22 §

Poikkeusluvut

Finanssivalvonta voi yksittäisessä tapauksessa vakuutusyhtiön hakemuksesta antaa luvan siihen, että:

1) 4 §:n 2 momentista poiketen kenelläkään vakuutusyhtiön hallituksen jäsenellä ei ole asuinpaikkaa ETA-valtiossa;

2) 5 §:n 2 momentista poiketen vakuutusyhtiön toimitusjohtajan asuinpaikka ei ole ETA-valtiossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää, jos se ei vaaranna vakuutusyhtiön tehokasta valvontaa eikä vakuutusyhtiön hoitamista terveiden ja varoisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

8 luku

**Oma pääoma, tilinpäätös,
toimintakertomus ja konserni***Yleiset säännökset*

1 §

24 §

*Kansainvälisten tilinpäätösstandardien
soveltaminen*

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudatetaan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa siten, että:

1) vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö, jonka liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteina kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tar-

koitetulla säännellyllä markkinalla, laatii konsernitilinpäätöksen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen;

27 §

Osavuositarkastus ja johdon osavuotinen selvitys

Julkisen vakuutusyhtiön, jonka osakkeet tai takuuosuudet eivät ole kaupankäynnin kohteina kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, on laadittava arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ssä tarkoitettu osavuositarkastus tai mainitun luvun 14 §:ssä tarkoitettu johdon osavuotinen selvitys noudattaen, mitä mainitun luvun 10—15 §:ssä säädetään. Tarkastus on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa tarkastuskauden päättymisestä, ja siitä on annettava jäljennöksiä noudattaen, mitä kirjanpitolain 3 luvun 11 §:ssä säädetään.

29 §

Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonta antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

1) 8 §:ssä tarkoitetun vakuutusyhtiön tilinpäätöksen, 21 §:ssä tarkoitetun konsernitilinpäätöksen, mainituissa lainkohdissa tarkoitettua toimintakertomuksen, 27 §:ssä tarkoitettua osavuositarkastuksen ja johdon osavuotisen selvityksen sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 9 §:ssä säädetystä tilinpäätöstiedotteen laatimisesta;

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

8 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen, lähettäminen ja uusien tietojen ilmoittaminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen sulautumisesta päättävää yh-

tiökokousta ja osakeyhtiölain 16 luvun 10 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen toimitamisesta lähtien pidettävä osakkaiden nähtävänä kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön pääkonttorissa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa:

3) jos sulautumiseen osallistuvan julkisen vakuutusosakeyhtiön viimeisen tilikauden päättymisestä on kulunut sulautumissuunnitelman allekirjoituspäivään mennessä yli kuusi kuukautta, kunkin tällaisen yhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus päivältä, joka ei saa olla kolmea kuukautta sulautumissuunnitelman allekirjoituspäivää aiempi, tai arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ssä tarkoitettu osavuositarkastus viimeisen tilikauden jälkeiseltä kuudelta tai yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta;

20 luku

Vakuutusosakeyhtiön jakautuminen

8 §

Asiakirjojen nähtävänä pitäminen, lähettäminen ja uusien tietojen ilmoittaminen

Seuraavat asiakirjat on vähintään kuukauden ajan ennen jakautumisesta päättävää yhtiökokousta ja osakeyhtiölain 17 luvun 10 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen toimitamisesta lähtien pidettävä osakkeenomistajan nähtävänä kunkin jakautumiseen osallistuvan yhtiön pääkonttorissa tai internetsivuilla sekä asetettava nähtäväksi yhtiökokouksessa:

3) jos jakautumiseen osallistuvan julkisen vakuutusosakeyhtiön viimeisen tilikauden päättymisestä on kulunut jakautumissuunnitelman allekirjoituspäivään mennessä yli kuusi kuukautta, kunkin tällaisen yhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus päivältä, joka ei saa olla kolmea kuukautta jakautumissuunnitelman allekirjoituspäivää aiempi, tai arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ssä tarkoitettu osavuositarkastus viimeisen tilikauden jälkeiseltä kuudelta tai yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta;

26 luku

**Vakuutusyhtymäryhmittymien lisävalvonta
sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien
valvonta**

1 §

Määritelmät

Jäljempänä 2—12 §:ssä tarkoitetaan:

8 a) *ryhmittymän omistusyhteisöllä* rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä sekä mainitun lain 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettua ryhmittymän johdossa olevaa yritystä;

9) *monialaomistusyhteisöllä* emoyritystä, joka ei ole vakuutusyhtymä, kolmannen maan vakuutusyhtymä, vakuutusomistusyhteisö eikä ryhmittymän omistusyhteisö ja jonka tytäryrityksistä vähintään yksi on tässä laissa tarkoitettu vakuutusyhtymä;

2 §

*Vakuutusyhtymäryhmittymät ja niiden
lisävalvontaan sovellettavat säännökset*

Jäljempänä 5 §:n 2 ja 3 momenttia, 6—11 §:ää, 12 §:n 2 ja 3 momenttia, 13 ja 17 §:ää sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 24 §:ää ja 26 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan vakuutusyhtiöön, jonka emoyritys on vakuutusomistusyhteisö, ryhmittymän omistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyhtymä.

2 a §

*Ryhmittymän omistusyhteisöön sovellettava
lainsäädäntö*

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssi-

valvonta voi toisen ETA-valtion toimivaltaista valvontaviranomaista tarvittaessa kuultuaan päättää soveltaa ryhmittymän omistusyhteisöön ainoastaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain asiaa koskevaa säännöstä.

Jos ryhmittymän omistusyhteisöön sovelletaan vastaavia säännöksiä sekä tämän lain että luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) mukaisesti erityisesti riskiperusteisen valvonnan osalta, Finanssivalvonta voi yhteisestä sopimuksesta konsolidointiryhmän toisen ETA-valtion toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa päättää soveltaa ainoastaan joko tätä lakia tai luottolaitostoiminnasta annettua lakia riippuen siitä, kumman sektorin merkitys on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisella tavalla laskettuna ryhmittymässä suurempi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 ja 2 momentin nojalla tekemästään päätöksestä Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010 perustetulle Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010 perustetulle Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle.

3 §

Poikkeus lisävalvontasäännöksistä

Finanssivalvonta voi päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan yritykseen, jos yrityksellä on vain vähäinen merkitys vakuutusyhtiön tämän luvun mukaisen lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tai kun yrityksen taloudellisen tilanteen sisällyttäminen lisävalvonnan piiriin ei ole vakuutusyhtiön lisävalvonnan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaista tai se on harhaanjohtavaa.

Jos emoyrityksenä olevalla vakuutusomistusyhteisöllä, ryhmittymän omistusyhteisöllä, kolmannen maan vakuutusyrityksellä tai monialaomistusyhteisöllä on tytäryrityksinä Suomessa ja vähintään yhdessä muussa ETA-valtiossa toimiluvan saaneita vakuutusyrityksiä, Finanssivalvonta voi yhtiön hakemuksesta päättää, että tämän luvun säännöksiä ei sovelleta lisävalvonnan piiriin kuuluvaan Suomessa toimiluvan saaneeseen vakuutusyhtiöön edellyttäen, että toisen ETA-valtion vakuutustoimintaa valvova viranomaislain on järjestänyt kyseisen vakuutusyrityksryhmittymän lisävalvonnan vakuutusyrityksryhmittymään kuuluvien vakuutusyritysten lisävalvonnasta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 98/78/EY ilmenevien periaatteiden mukaisesti ja että Finanssivalvonta saa kyseisen valtion vakuutustoimintaa valvovalta viranomaiselta kaikki vakuutusyrityksryhmittymän lisävalvontaa varten tarpeelliset tiedot.

4 §

Sisäinen valvonta

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla vakuutusyhtiöllä sekä suomalaisella vakuutusomistusyhteisöllä ja ryhmittymän omistusyhteisöllä on oltava riittävät sisäisen valvonnan järjestelmät tämän luvun mukaisen lisävalvonnan kannalta oleellisten tietojen tuottamiseksi.

5 §

Mukautettu vakavaraisuuslaskelma

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön lisävalvontaa varten yhtiön on laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan vakuutussidosyritykset. Laskelma on toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön on laadittava lisävalvontaa varten mukautettu vakavaraisuuslaskelma, johon on otettava mukaan emoyrityksen vakuutussidosyritykset. Jos vakuutusyh-

tiön emoyrityksenä on ulkomainen vakuutusomistusyhteisö, ryhmittymän omistusyhteisö tai kolmannen maan vakuutusyritys, ryhmään kuuluvan vakuutusyhtiön on laadittava kyseinen laskelma. Laskelma on toimitettava Finanssivalvonnalle tilinpäätöstietojen yhteydessä.

Finanssivalvonta voi päättää, että tässä pykälässä tarkoitettu mukautettu vakavaraisuuslaskelma on laadittava ainoastaan silloin, kun emoyritys on lisävalvonnan piiriin kuuluvan vakuutusyrityksryhmittymän ylin emoyritys.

6 §

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa käytettävä toimintapääoma ja sen vähimmäismäärä

Mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa:

4) vakuutusomistusyhteisön ja ryhmittymän omistusyhteisön toimintapääoma määräytyy 11 luvun mukaisesti ja toimintapääoman vähimmäismäärä on nolla;

7 §

Mukautetun toimintapääoman laskeminen

Vakuutusyrityksen, vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön ja kolmannen maan vakuutusyrityksen (*omistaja*) mukautettuun toimintapääomaan luetaan omistajan toimintapääoma ja sen omistusosuuden mukainen suhteellinen osuus vakuutussidosyrityksen toimintapääomasta.

10 §

Poikkeukset sidosyrityksen toimintapääoman huomioon ottamisessa

Jos 7 §:n 1 momentissa tai 9 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vakuutussidosyritys on tytäryritys, jonka toimintapääoma on pienempi kuin toimintapääoman vähimmäismäärä, suhteellisen osuuden sijasta mainituissa lainkoh-

dissa sovelletaan 100 prosentin omistusosuutta. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia, että tytäryrityksen toimintapääoma ja toimintapääoman vähimmäismäärä otetaan tällaisestakin tapauksessa huomioon suhteellisen osuuden mukaisesti, jos se katsoo emoyrityksen vastuun rajatuksi vain kyseiseen suhteelliseen osuuteen.

Jos vakuutusyrityksen, vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön tai kolmannen maan vakuutusyrityksen mukautetun vakavaraisuuden laskemiseen tarvittavia sidosyritystä koskevia tietoja ei jostakin syystä ole käytettävissä, mukautetusta toimintapääomasta on vähennettävä kyseisen sidosyrityksen osakkeet tai osuudet sen mukaisesti kuin ne on arvostettu omistajan toimintapääomassa.

11 §

Konsernitilinpäätöksen perusteella laadittava mukautettu vakavaraisuuslaskelma

Vakuutusyhtiön, vakuutusomistusyhteisön, ryhmittymän omistusyhteisön tai kolmannen maan vakuutusyrityksen hakemuksesta ja Finanssivalvonnan suostumuksella mukautettu vakavaraisuus voidaan määrätä konsernitilinpäätöksen perusteella. Mukautetun vakavaraisuuden määrittämisessä konsernitilinpäätöksen perusteella on noudatettava tätä lukua.

12 §

*Vakavaraisuustilan
tervehdyttämissuunnitelma*

Jos 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön 5 §:n 1 momentin nojalla laskettu mukautettu vakavaraisuus on negatiivinen, yhtiön on toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi valvojan määräämässä ajassa yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma.

Jos 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun vakuutusyhtiön vakavaraisuus 5 §:n 2 ja 3 momentin mukaisen laskelman perusteella on vaarantunut tai saattaa vaarantua, yhtiön emoyrityksenä olevan suomalaisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön

on toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi valvojan määräämässä ajassa yhtiön vakavaraisuustilan tervehdyttämissuunnitelma. Jos emoyrityksenä on muu 2 §:n 3 momentissa tarkoitettu yritys kuin suomalainen vakuutusomistusyhteisö tai ryhmittymän omistusyhteisö, vakuutusyhtiön on toimitettava tervehdyttämissuunnitelma valvojalle.

22 §

Poikkeusluvut

Finanssivalvonta voi myöntää vakuutusyhtiölle luvan poiketa 5 §:n 1 momentissa tarkoitetusta velvollisuudesta laatia mukautettu vakavaraisuuslaskelma, jos se on toisen suomalaisen vakuutusyrityksen, suomalaisen vakuutusomistusyhteisön tai ryhmittymän omistusyhteisön sidosyritys, joka on otettu huomioon omistajana olevan vakuutusyrityksen tai vakuutusomistusyhteisön mukauteissa vakavaraisuuslaskelmassa tai ryhmittymän omistusyhteisön vakavaraisuuslaskelmassa. Poikkeus voidaan myöntää vain, jos mukautetussa vakavaraisuuslaskelmassa tai vakavaraisuuslaskelmassa mukana olevien vakuutusyritysten toimintapääomaan luettavat erät on asianmukaisesti ja Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla jaettu edellä mainittujen yritysten kesken.

29 luku

**Riitojen ratkaiseminen ja
rangaistusseuraamukset**

4 §

Vakuutusyhtiörikos

Joka tahallaan

1) rikkoo 1 luvun 1 §:n 3 momentin kieltoa yksityisen vakuutusosakeyhtiön ja yksityisen keskinäisen vakuutusyhtiön arvopapereiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle säännellylle markkinalle,

5) luovuttaa tai panttaa yhtiön hallinnassa

olevaa omaisuutta Finanssivalvonnan 25 luvun 9 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti tai

6) jakaa vakuutusyhtiön varoja 16 luvun 2, 3, 5, 7—9 tai 11 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 21—24 §:n vastaisesti, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

5 §

Vakuutusyhtiörikkomus

Joka tahallaan

5) rikkoo osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:n säännöstä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta taikka jättää toimittamatta tämän lain 3 luvun 2, 5, 8, 12 tai 19—21 §:n, 4 luvun 5 §:n, 6 luvun 19 §:n, 11 luvun 23, 25 tai 26 §:n, 12 luvun 5, 6, 13 tai 14 §:n, 15 luvun 1 §:n, 21 luvun 4 §:n, 23 luvun 7, 18, 25, 27, 31 tai 37 §:n, 25 luvun 2, 3 tai 12 §:n, 26 luvun 5, 12 tai 13 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n mukaan Finanssivalvonnalle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon tai

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

31 luku

Vakuutusyhtiön toimintaa koskevat muut säännökset

5 §

Vakuutusmatemaatikon yleinen kelpoisuus

Vakuutusmatemaatikolta edellytetään:

1) ylempää korkeakoulututkintoa, jossa syventävät opinnot on suoritettu matematiikassa, tai muuta vastaavat vaatimukset täyttävää ylempää korkeakoulututkintoa;

2) riittäviä tietoja vakuutusmatematiikasta,

riskiteoriasta, sijoitustoiminnan matematiikasta, todennäköisyyslaskennasta, tilastotieteestä, kirjanpidosta sekä vakuutuslainsäädännöstä ja muista vakuutusyhtiötä koskevista säännöksistä ja määräyksistä; sekä

3) käytännön kokemusta 6 luvun 20 §:ssä säädettyistä tai niihin rinnastettavista vakuutusmatemaatikon tehtävistä.

6 §

Vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunta

Sosiaali- ja terveysministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan, joka toteaa 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun kelpoisuuden. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää lautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja neljä muuta jäsentä. Lautakunta on päätösvaltainen, jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi lautakunnan jäsentä on paikalla.

Lautakunta laatii vaatimukset 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen osoittamiseksi, ja lautakunnalle suoritetaan tarvittavat, lautakunnan määräämät kokeet ja muut suoritukset.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa antamallaan todistuksella 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esityksestä. Ministeriön antaman vahvistuksen jälkeen vakuutusmatemaatikolla on oikeus käyttää nimitystä SHV-vakuutusmatemaatikko.

7 §

ETA-valtiossa vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden saanut vakuutusmatemaatikko

Vakuutusmatemaatikkoon rinnastettava kelpoisuus on myös henkilöllä, jolla on oikeus toimia vakuutusmatemaatikon tehtävissä ETA-valtiossa tai Sveitsissä ja jolla on:

1) vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan riittäviksi katsomat tiedot Suomen vakuutuslainsäädännöstä ja suomalaisesta vakuustustoiminnasta; tai

2) käytännön kokemus 6 luvun 20 §:ssä

säädetyistä tai niihin rinnastettavista vakuutusmatemaatikon tehtävistä ETA-valtiossa tai Sveitsissä vähintään kolmen vuoden ajalta, josta vähintään yhden vuoden on oltava kokemusta tällaisista tehtävistä Suomessa.

Muussa ETA-valtiossa tai Sveitsissä vakuutusmatemaatikon tointa harjoittamaan oikeutetun on hoitaessaan tehtäviään Suomessa käytettävä sitä ammattinimikettä, jota käytetään valtiossa, jossa hän on saanut vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden.

7 a §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan päätökseen

Vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnalta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Lautakunnan oikaisuvaatimusasiassa tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

7 b §

Vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan kustannukset

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan toiminnan kustannuksista sekä vahvistaa puheenjohtajan ja jäsenten palkkioiden perusteet. Ministeriöllä on oikeus periä antamastaan todistuksesta maksu siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

8 §

Kurinpidolliset seuraamukset

Sosiaali- ja terveysministeriö voi vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esityksestä evätä 5 §:ssä tarkoitetun SHV-vakuu-

tusmatemaatikon tai 7 §:ssä tarkoitetun muussa ETA-valtiossa tai Sveitsissä vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden saaneen vakuutusmatemaatikon oikeuden toimia vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävissä tai muissa 5 tai 7 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta edellyttävissä tehtävissä Suomessa, jos hän on olennaisella tavalla rikkonut vakuutustoimintaa koskevia lakeja tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos hän on muutoin toiminut ammattia harjoittaessaan olennaisella tavalla virheellisesti tai moitittavasti. Oikeus toimia vastuullisen vakuutusmatemaatikon tehtävissä voidaan evätä myös määräajaksi, joka ei saa olla pitempi kuin kolme vuotta. Oikeutensa menettäneellä ei ole oikeutta käyttää nimitystä SHV-matemaatikko.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun menettelyn sijasta sosiaali- ja terveysministeriö voi vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnan esityksestä määrätä vakuutusmatemaatikolle myös huomautuksen tai varoituksen.

Ennen 1 tai 2 momentissa tarkoitetun esityksen tekemistä lautakunnan on varattava asianomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 tai 2 momentin nojalla annetusta sosiaali- ja terveysministeriön päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettu kurinpitoasia tulee vireille, kun vakuutusmatemaatikkoon kohdistuva kirjallinen kantelu tai muu ilmoitus annetaan vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunnalle.

Jos kyseessä on muussa ETA-valtiossa tai Sveitsissä vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden saanut vakuutusmatemaatikko, sosiaali- ja terveysministeriön on oltava yhteydessä siihen viranomaiseen tai yhteisöön, joka vastaa kurinpidollisista seuraamuksista siinä valtiossa, jossa kyseinen vakuutusmatemaatikko on saanut vakuutusmatemaatikon kelpoisuuden.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Lain 26 luvun 1 §:n 1 momentin 8 a ja 9 kohta, 2 §:n 3 momentti, 2 a ja 3—5 §, 6 §:n 1 momentin 4 kohta, 7 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 ja 3 momentti, 11 §:n 1

momentti, 12 §:n 1 ja 2 momentti ja 22 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2014.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2013

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*